

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

o zasiłek chorobowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 3 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 28 września 2018 r., sygn. akt VIII Ua (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 28 września 2018 r. oddalił apelację J. K. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 12 czerwca 2018 r., którym oddalono jego odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. w przedmiocie zasiłku chorobowego.

Powyższy wyrok został przez odwołującego się zaskarżony skargą kasacyjną w całości. Skargę oparto na podstawie naruszenia prawa procesowego: 1/ nierozpoznania istoty sprawy w zakresie, w jakim Sąd drugiej instancji nie dokonał weryfikacji wyroku Sądu pierwszej instancji pod kątem wniosków dowodowych zgłaszanych w obu instancjach, rozbieżności tez i wniosków przeprowadzonego postępowania dowodowego, tj. naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz z naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. w

związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez nierozpoznanie istoty sprawy w wyniku nierozpoznania wszystkich zarzutów apelacji; 2/ brak wyjaśnienia podstawy orzeczenia w części uznającej, że stwierdzona u ubezpieczonego okresowa niezdolność do pracy implikuje jedynie prawo do renty, podczas gdy ubezpieczony już w okresach dochodzonych świadczeń korzystał z prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (vide decyzja ZUS-u z dnia 5 stycznia 2015 r.), co z mocy przepisów nie wykluczało jego uprawnienia do zasiłku chorobowego z tytułu czasowej niezdolności do pracy, a co wpłynęło na przedwczesne oddalenie apelacji, mimo zaniechania ustaleń faktycznych i prawnych w tym zakresie; 3/ art. 328 § 2 k.p.c., przez sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji bez zachowania wymagań konstrukcyjnych, które nie pozwala na jego kontrolę kasacyjną.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd odwoławczy, z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał jej oczywistą zasadność, wynikającą z rażącego naruszenia przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznego na pierwszy rzut oka. W ocenie skarżącego, Sąd drugiej instancji nie zawarł w uzasadnieniu wyroku merytorycznej odpowiedzi na zarzuty apelacji, co apriorycznie uniemożliwia ocenę kasacyjną orzeczenia. Tym samym Sąd odwoławczy nie rozpoznał istoty sprawy, pozostawiając bez merytorycznego komentarza rozbieżny materiał dowodowy. Jednocześnie Sąd Okręgowy zasygnalizował potrzebę rozważania prawa do renty w przypadku okresowej niezdolności do pracy, pomijając, że wnioskodawca w okresie objętym powództwem korzystał z okresowego prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia

(postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Skarżący nie wykazał istnienia powyższej przesłanki przedsądu. Należy bowiem podkreślić, że z mocy art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak pod rozwagę nieważność postępowania. Zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541). I odwrotnie - zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem wpierv decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy.

Poza tym nie powinny pomijać ograniczenia z art. 398³ § 3 k.p.c., w myśl którego podstawy skargi kasacyjnej nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym zachodzi też związanie ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Tymczasem autor skargi kasacyjnej w jej podstawach nie podniósł zarzutu naruszenia prawa materialnego, w związku z tym nie podjął próby powiązania zarzucanych uchybień z przesłankami prawa materialnego, a tym samym wykazania wpływu zaistniałych - w ocenie skarżącego - uchybień na wynik sprawy.

Ponadto zauważyć należy, że skarżący w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd drugiej instancji ocenę dowodów. Podnoszone przez autora skargi kasacyjnej argumenty stanowią polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Wypada dodać, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący wskazuje na uchybienia w sposobie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, nie powołuje się jednakże we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika bowiem, jakie przepisy prawa zostały - zdaniem autora skargi - w ewidentny sposób naruszone przez Sąd Apelacyjny. Rolą Sądu Najwyższego nie jest wyręczenie skarżącego w realizacji tego obowiązku i doszukiwanie się owych przepisów w podstawach skargi kasacyjnej. Ponadto w podstawach skargi, na co już wskazywano, skarżący podnosi jedynie zarzut naruszenia prawa procesowego i nie wykazuje wpływu tego naruszenia na treść zapadłego rozstrzygnięcia, przez powiązanie go z zarzutem naruszenia prawa materialnego. Tym bardziej więc autor skargi kasacyjnej nie zdołał wykazać jej oczywistej zasadności.

Konkludując, wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.